

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 07.11.2024
Sayı: 411

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Saadet Partisi Grup Başkanı

19067

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince talep ederim.
07.11.2024

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayımlanan son verilere göre, Türkiye'de ödenmemiş vergi ve cezaların toplamı 914,9 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu rakamın büyük bir kısmı, yani 812,8 milyar TL'lik tutar, tahsil edilememektedir. Bakanlık açıklamalarına göre, 36 bin 806 mükellef arasında 30 bin 696'sının borçlarının tahsilat imkanı bulunmamaktadır. Bu borçların büyük çoğunluğunun terk mükelleflerden kaynaklandığı belirtilmiştir. Terk mükelleflerin borçları toplamda 801,1 milyar TL'yi bulmaktadır. Bu durum, vergi yükünü düzgün bir şekilde ödeyen vatandaşlar için adaletin zedelenmesine ve kamu maliyesinin daha da zorlaşmasına neden olmaktadır.

Vergi borçlarının tahsil edilememesi, yalnızca devletin gelirlerinde eksiklik yaratmakla kalmaz, aynı zamanda ekonomik istikrar ve vergi adaleti konusunda da büyük soru işaretleri oluşturmaktadır. Hükümet, bu sorunun çözülmesi adına nasıl bir yol haritası izlemeyi planlamaktadır? Vergi borçlarının azaltılması, kamu gelirlerinin artırılması için ne gibi stratejiler geliştirilmiştir? Bu sorular kamuoyunun cevap beklediği hususlardır.

Bu bağlamda;

- 1) Tahsil edilemeyen borçların oranı neden bu kadar yüksek? Vergi ve ceza borçlarının %88,8'inin tahsil edilememesi, kamu maliyesi için büyük bir risk taşımaktadır. Bu borçların tahsilatının imkânsız hale gelmesinin ardında yatan temel nedenler nelerdir?
- 2) Terk mükellefler için izlenen stratejiler nelerdir? Terk mükelleflerin vergi borçlarının toplamındaki payı oldukça yüksektir. Bakanlık, terk mükelleflerin borçlarının tahsil edilmesi için nasıl bir strateji izlemeyi planlamaktadır? Bu borçların geri alınması adına ne tür yasal düzenlemeler yapılacaktır?
- 3) Faal mükelleflerin borçları için ödeme kolaylığı sağlanacak mı? Faal mükelleflerin toplam borçlarının 113,8 milyar TL olduğu belirtilmektedir. Bu borçların azaltılması için herhangi bir ödeme planı ya da ödeme kolaylığı uygulanması planlanmakta mıdır? Yine de bu borçların artışına neden olan unsurlar nelerdir?

- 4) Vergi mükellefleri üzerindeki yük nasıl denetlenecek? Vergi borcu olan mükelleflerin büyük bir kısmı, vergi yükümlülüklerini yerine getirmeyen ya da faal olmayan işletmelerden oluşmaktadır. Bu işletmelerin tekrar vergiye uyum sağlamaları için ne gibi denetim mekanizmaları ve cezai önlemler devreye girecektir?
- 5) Vergi borçlarının silinmesi veya yapılandırılması gibi bir seçenek var mı? Bakanlık, ödenmeyen vergi borçlarıyla ilgili olarak herhangi bir yapılandırma ya da borç silme yoluna gitmeyi planlıyor mu? Eğer böyle bir seçenek gündeme gelecekse, bu durum vergi adaletini nasıl etkileyecektir?
- 6) Tahsil edilemeyen alacakların vergi adaletine etkisi nedir? Vergi borçlarının bu kadar yüksek oranda tahsil edilememesi, vergi adaletinin zedelenmesine yol açmaktadır. Düzenli vergi ödeyen vatandaşlar üzerindeki ek yük, vergi adaletini olumsuz etkileyebilir. Bu konuda Bakanlığınızın atmayı planladığı adımlar nelerdir?
- 7) Borcunu ödeyemeyen mükelleflere yönelik destek programları var mı? Vergi borcunu ödeyemeyen mükellefler için bir tür borç erteleme, faiz indirimleri ya da destek paketleri sağlanacak mıdır? Bu tür desteklerin etkili olup olmayacağına dair Bakanlığınızın bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?
- 8) Vergi borçlarının kayıtlarda görünür olması için bir iyileştirme yapılacak mı? Halen birçok vergi borcu kayıtlarda görünmemekte veya düzenli takip edilmemektedir. Bu durum, vergi borçlarının uzun vadede artmasına yol açabilmektedir. Vergi borçlarının düzenli olarak izlenmesi ve güncellenmesi için herhangi bir dijital sistem ya da altyapı geliştirilmesi düşünüyor musunuz?
- 9) Borcunu ödeyen mükellefler için teşvik uygulamaları yapılacak mı? Düzenli ödeme yapan ve vergi yükümlülüklerini yerine getiren mükellefler için bir tür ödül ya da teşvik planı uygulanması düşünülmekte midir? Bu tür teşvikler, vergilendirme sisteminin verimliliğini artırabilir mi?
- 10) Vergi borçlarının tahsilatı için uluslararası deneyimlerden yararlanılacak mı? Türkiye'nin mevcut vergi borcu tahsilat yöntemleri ile uluslararası örnekler arasında kıyaslama yapıldığında ne gibi farklılıklar bulunmaktadır? Bakanlığınız, uluslararası deneyimlerden nasıl faydalanmayı planlamaktadır? Özellikle tahsilat ve vergi borcu yönetimi konusunda başka ülkelerden alınabilecek dersler var mıdır?